

Správní proces

Řízení v prvním stupni - 3. přednáška



INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Správní řízení

= postup správního orgánu vedoucí k vydání rozhodnutí (9 SŘ)

- řízení v prvním (a ve druhém stupni)
- řízení v prvním stupni = několik fází

-) struktura přednášky

Struktura přednášky

- 3.1. Postup před zahájením řízení
- 3.2. Zahájení řízení
- 3.3 Shromažďování podkladů pro vydání rozhodnutí a jejich hodnocení
- 3.4. Ukončení řízení (Rozhodnutí)
- + 3.5 Další „fáze“ (instituty) v rámci řízení = přerušení řízení, zajištění účelu a průběhu řízení atd.

3.1. Postup před zahájením řízení

- 1. fáze
- SO jsou povinni přijímat podněty FO, PO, či orgánů veřejné moci požadujících zahájení řízení ex offo
- Na žádost je SO povinen sdělit (ve lhůtě 30 dnů), že řízení zahájil, nebo že neshledal důvody k jeho zahájení, popřípadě že podnět postoupil příslušnému SO.
- Sdělení SO nezasílá, pokud řízení zahájí

Příklad:

Např. souseď majitele pozemku, na němž vznikla tzv. černá stavba, podá stavebnímu úřadu podnět k odstranění této stavby.

V takovém případě může souseď (podatel) požadovat po SO, aby mu sdělil ve lhůtě 30 dnů, že řízení zahájil, nebo že neshledal důvody k zahájení řízení.

Praktická část: Koncipování podnětu k zahájení řízení

K.O. podnět - odložení

Pokud však byl vůči SO učiněn:

- a) úkon, který **zjevně není žádostí**, nebo z něj **nelze zjistit, kdo jej učinil (anonym)**, nebo
- b) podání, k jehož vyřízení **není věcně příslušný žádný SO**,

SO věc **odloží**.

- Usnesení o odložení věci se vždy oznamuje osobám, které byly v podání označeny + podateli (z logiky věci není podatel znám u anonymního podání).

Příklad: České inspekci životního prostředí bylo doručeno podání, které obsahovalo pouze následující text: „Všichni lidé jsou odpovědní za špatný stav životního prostředí. Lidé ničí planetu Zemi. Konec světa se blíží !“

V takovém případě jsou splněny podmínky odložení podnětu, neboť podání je anonymní, úkon nemá charakter žádosti (nic konkrétního se v něm nenavrhuje) a navíc k věcnému vyřízení není příslušný žádný SO.

3.2. Zahájení řízení

- 2. fáze
- 2 možné způsoby
 - 1) Zahájení na základě **žádosti**
 - 2) Zahájení z moci úřední (**ex offo**).

3.2.1 Zahájení řízení na základě žádosti

Zahájeno *dnem, kdy žádost došla věcně a místně příslušnému SO*

- Žádost = specifickým typem podání -):
 - a) obecné náležitosti podání (4+2)
 - + označení předmětu řízení
 - + označení dalších (žadatelem známých) účastníků.
- nemá-li náležitosti, vyzve ho SO k odstranění, poskytne přiměřenou lhůtu a poučí o následcích; současně může řízení přerušit (64 SR).
- žádost však nesmí být **zjevně právně nepřijatelná**, jinak takovou žádost SO neprojednává a řízení zastaví (66 SR).

Příklad: *Žádost o poskytnutí „modrého z nebe do tří dnů“, či „odhlášení se z placení daní státu“ v kompetenci SO není a je tak zjevně právně nepřijatelná.*

Praktická část: *koncipování žádosti o zahájení řízení (žádost o porodné, živnostenské oprávnění, žádost o příspěvek na bydlení,...) 4+2+2+speciální náležitosti*

3.2.2 Zahájení řízení ex offo

- řízení zahájeno **dnem, kdy správní orgán oznámil** (oznámením nebo ústním prohlášením) **zahájení řízení „hlavnímu“ účastníku** (§ 27 odst. 1)
- Více účastníků -) zahájeno dnem, kdy SO oznámil zahájení řízení 1. z nich
- těm, kterým se nepodařilo zahájení řízení oznámit, ustanoví SO opatrovníka

Oznámení o zahájení řízení musí obsahovat („4+2“):

- a) označení správního orgánu,
- b) předmět řízení,
- c) jméno, příjmení, funkci nebo služební číslo oprávněné úřední osoby,
- d) a podpis oprávněné úřední osoby.

- o zahájení řízení musí SO uvědomit bezodkladu všechny známé účastníky
- oznámení lze zveřejnit též na úřední desce
- oznámení může být spojeno s jiným úkonem v řízení (např. s oznámením dne ústního jednání ve věci, nebo i se seznámením s podklady rozhodnutí apod.)

Příklad: *Státní zemědělská a potravinářská inspekce zahájí ex offo správní řízení, když při kontrolní obchůzce zjistí, že obchodní řetězec uváděl do prodeje zkažené maso.*

Praktická část: koncipování oznámení o zahájení řízení ex offo

http://www.seloutky.cz/images/uredni_deska/2010_3/srub_2.pdf

3.2. Důsledky zahájení řízení

a) **Tzv. překážka litispendence** - zahájení řízení u některého SO brání tomu, aby o téže věci z téhož důvodu bylo zahájeno řízení u jiného SO (!)

- zjistí-li SO, že v téže věci probíhá řízení ještě u jiného SO, musí zastavit řízení (§ 66 odst. 1 písm. e) SŘ).

b) **Tzv. překážka věci rozhodnuté** (res administrata) - přiznat totéž právo nebo uložit tutéž povinnost lze z téhož důvodu téže osobě pouze 1x (!)

- byť to SŘ výslovně nestanoví, zjistí-li SO, že je tu překážka věci rozhodnuté, měl by řízení rovněž zastavit (legislativní chyba).

x tzv. překážka res administrata je prolomena např. v případě obnovy řízení, resp. přezkumného řízení

3.3. Shromažďování podkladů pro vydání rozhodnutí a jejich hodnocení

- 3. fáze
- složitý proces s pouze příkladmo upravenými pravidly
- cíl = zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti

(materiální pravda - 3 NSŘ)

3.3.1. Podklady pro vydání rozhodnutí

Shromažďování podkladů pro vydání rozhodnutí se řídí těmito zásadami:

- *opatřuje SO x* na základě žádosti může SO účastníkovi umožnit, aby je obstaral sám
- účastníci povinni poskytovat potřebnou *součinnost*
- SO povinen zjistit všechny okolnosti důležité pro ochranu *veřejného zájmu*
- v řízení, v němž má být *ex offo* uložena povinnost, musí SO bez návrhu zjistit všechny rozhodné okolnosti *svědčící ve prospěch i v neprospěch*

SŘ za podklady pro vydání rozhodnutí považuje zejména:

- 1) návrhy účastníků,
- 2) důkazy,
- 3) skutečnosti známé SO z úřední činnosti (např. z jeho evidence),
- 4) podklady od jiných SO nebo orgánů veřejné moci (např. závazná stanoviska, vyjádření, osvědčení),
- 5) skutečnosti obecně známé (tzv. notoriety, např. že rok má 365 dní, ČR je v EU).

1) Návrhy účastníků

Účastníci řízení mohou po celou dobu řízení:

- navrhopvat důkazy,
- vyjádřit své stanovisko k řízení,
- požadovat poskytnutí informací o řízení,
- jakož i činit jiné návrhy.

Takovým návrhem může být návrh:

- na doplnění dokazování,
- na provedení důkazu,
- na obstarání důkazu,
- na vyžádání podkladu od jiného SO,
- a další návrhy mající relevanci k podkladům pro vydání rozhodnutí.

- Na náležitosti návrhu lze vztáhnout obecnou úpravu týkající se podání =) „4 + 2“

Podklady pro vydání rozhodnutí: 2, 3, 4

2) Skutečnosti známé SO z úřední činnosti

(např. z jeho evidence, KN, EO,...)

3) Podklady od jiných SO nebo orgánů veřejné moci

(např. vyjádření, osvědčení, závazná stanoviska – **Příklad:** orgán památkové péče - odstranění stavby)

4) Skutečnosti obecně známé

(tzv. notoriety, např. že rok má 365 dní, ČR je v EU).

5) Důkazy a dokazování

- Podklady pro vydání rozhodnutí mohou být dále i **důkazy**.
- Dokazování upraveno v § 51 SŘ – „**K provedení důkazů lze užít všech důkazních prostředků, které jsou vhodné ke zjištění stavu věci a které nejsou získány nebo provedeny v rozporu s právními předpisy.**“
- Účastníci jsou povinni označit důkazy na podporu svých tvrzení (tj. břemeno tvrzení).
- SO není návrhy vázán, vždy však provede důkazy, jež jsou potřebné ke zjištění stavu věci.
- Důkazy lze navrhopvat až do vydání rozhodnutí x SO může určit lhůtu (koncentrace).
- SŘ upravuje i omezující mechanismus proti nadbytečnému dokazování.
Např. v řízení o žádosti platí, že byl-li stav věci zjištěn natolik, že o něm nejsou důvodné pochybnosti, a vyplynulo-li ze skutkových zjištění, že není možné žádosti vyhovět, neprovádí SO další dokazování a žádost zamítne.

Za důkazy SŘ považuje zejména:

- a) důkaz **listinou**,
- b) důkaz **ohledáním**,
- c) důkaz **svědeckou výpovědí**,
- d) důkaz **znaleckým posudkem**.

a) Důkaz listinou

- **Jakákoliv listina** (papír)
- SO může uložit tomu, kdo má listinu potřebnou k provedení důkazu, aby ji předložil.
x předložení listiny může být odepřeno z důvodů, pro které nesmí být svědek vyslechnut nebo pro které je svědek oprávněn výpověď odepřít
 - (*§ 55 odst. 4 SŘ – Výpověď může odepřít ten, kdo by jí způsobil sobě nebo osobě blízké nebezpečí stíhání pro trestný čin nebo správní delikt - § 116 OZ*).
 - osoba blízká = *příbuzný v řadě přímé, sourozenec a manžel, partner; jiné osoby v poměru rodinném nebo obdobném se pokládají za osoby sobě navzájem blízké, jestliže by újmu, kterou utrpěla jedna z nich, druhá důvodně pociťovala jako újmu vlastní. Příklad - dopravní přestupky.*
- **vyšší důkazní hodnotu => veřejné listiny**
= listiny vydané soudy ČR nebo jinými SO nebo orgány ÚSC v mezích jejich pravomoci, jakož i listiny, které jsou zvláštními zákony prohlášeny za veřejné, potvrzující, že jde o prohlášení orgánu, který listinu vydal, a není-li dokázán opak, potvrzující i pravdivost toho, co je v nich osvědčeno.
- zvláštní zákon může umožnit listinu nahradit čestným prohlášením
- o provedení důkazu listinou se učiní záznam do spisu.

b) Důkaz ohledáním

- = jako důkaz v řízení bude použita věc (movitá, nemovitá), která bude předložena SO, nebo ji ohledá na místě, kde se nachází.
- Vlastník (uživatel) věci nebo ten, kdo ji má sebe, musí předložit SO nebo strpět ohledání věci na místě.
 - ohledání nelze provést nebo může být odepřeno z důvodů, pro které nesmí být svědek vyslechnut nebo pro které je svědek oprávněn výpověď odepřít (§ 55 odst. 2 až 4 SŘ).
 - o ohledání na místě SO vyrozumí též toho, kdo je oprávněn s předmětem ohledání (nemovitosti, na které předmět leží) nakládat.
 - SO může k účasti na ohledání přizvat nestranné osoby. Tyto osoby nemají práva ani povinnosti účastníků -) 4. typ subjektů

c) Důkaz svědeckou výpovědí

= důkaz založený na výpovědi svědka.

Svědék = osoba, které má o věci znalost:

a) přímého charakteru (byl přítomen určité události, nebo je mu něco z osobní zkušenosti známo),

b) anebo nepřímého charakteru (tj. slyšel nebo od jiné osoby ví o určité skutečnosti).

- svědkem může být „každý“ (tj. jakákoliv FO), kdo není současně účastníkem řízení
- povinnost vypovídat pravdivě a nic zamlčet
- svědeckou výpověď může odepřít ten, kdo by jí způsobil sobě nebo osobě blízké nebezpečí stíhání pro trestný čin nebo správní delikt - (*§ 55 odst. 4 SR - § 116 OZ - osoba blízká = příbuzný v řadě přímé, sourozenec a manžel, partner; jiné osoby v poměru rodinném nebo obdobném se pokládají za osoby sobě navzájem blízké, jestliže by újmu, kterou utrpěla jedna z nich, druhá důvodně pocítovala jako újmu vlastní.* **Příklad - dopravní přestupky.**)
- svědek nesmí být vyslýchán o utajovaných informacích, ledaže byl této povinnosti příslušným orgánem zproštěn.
- SO povinen svědka před výslechem poučit o důvodech, pro které nesmí být vyslýchán, o právu odepřít výpověď, o jeho povinnosti vypovídat pravdivě a nic nezamlčet a o právních následcích nepravdivé nebo neúplné výpovědi.

d) Důkaz znaleckým posudkem

- Na rozdíl od svědka = odborník, kterému je SO položena odborná otázka, na jejímž posouzení závisí rozhodnutí ve věci a o níž si SO sám nemůže učinit úsudek (neboť k tomu nemá potřebné odborné znalosti).
- Znalci jsou upraveni v zákoně č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících
- SO znalci uloží, aby posudek vypracoval písemně a předložil jej ve lhůtě, kterou současně určí.
- O zamýšleném ustanovení znalce SO vhodným způsobem účastníky vyrozumí.
- Znalecký posudek mohou SO předložit i účastníci řízení
- Revizní posudek.

Praktická část: Návrh na doplnění dokazování

3.3.2. Právo vyjádřit se k podkladům rozhodnutí

- Po shromáždění podkladů rozhodnutí má účastník řízení právo se k nim vyjádřit
= § 36 odst. 3 SŘ - Nestanoví-li zákon jinak, musí být účastníkům před vydáním rozhodnutí ve věci dána možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí.
- významné právo účastníka - má možnost dozvědět se z jakých podkladů bude SO vycházet, ke kterým se může vyjádřit, popř. navrhnout jejich doplnění a zvrátit tak předběžné výsledky dokazování
- SO tak učiní tzv. výzvou k vyjádření k podkladům, z níž musí být zřejmé, že shromažďování podkladů bylo ukončeno, resp., kdy tomu tak bude.
- Nemusí být respektováno v těchto případech:
 - a) žadatelově v řízení o žádosti se v plném rozsahu vyhovuje,
 - b) účastník se ho výslovně vzdal,
 - c) zvláštního zákona (např. podle zákona č. 582/1991 Sb. - důchodové pojištění),
 - d) v případech předpokládaných judikaturou (pokud účastník všechny podklady znal, odvolací orgán vyšel zcela ze závěrů SO 1.stupně atp.).

3.3.2. Vyjádření se k podkladům rozhodnutí

- *36 odst. 3 SŘ - Nestanoví-li zákon jinak, musí být účastníkům před vydáním rozhodnutí ve věci dána možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí.*
- významné právo účastníka - má možnost dozvědět se z jakých podkladů bude SO vycházet, ke kterým se může vyjádřit, popř. navrhnout jejich doplnění a zvrátit tak předběžné výsledky dokazování
- SO tak učiní tzv. **výzvou k vyjádření k podkladům**
- nerespektování = zatížení řízení vadou, která má vliv na jeho zákonnost a může vést i k jeho zrušení nadřízeným SO či soudem.
- Nemusí být respektováno v těchto případech:
 - a) žadatelově v řízení o žádosti se v plném rozsahu vyhovuje,
 - b) účastník se ho výslovně vzdal
 - c) zvláštní zákon (např. zákon č. 582/1991 Sb. - důchodové pojištění,
 - d) v případech předpokládaných judikaturou (pokud účastník všechny podklady znal, odvolací orgán vyšel z dokazování 1.stupně, atp.).

Důsledky nerespektování práva vyjádřit se k podkladům rozhodnutí

- Pokud SO nerespektoval = zatížení řízení vadou, která má vliv na jeho zákonnost a může vést i k jeho zrušení nadřízeným SO či soudem.

+ SO často omezují rozsah tohoto práva tím, že možnost vyjádřit se dají:

a) ihned při zahájení řízení,

b) nebo v jeho průběhu,

přičemž následně shromáždí další důkazy -) vada řízení.

Judikatura:

- 1). *Z výzvy SO k seznámení musí být zřejmé, že shromažďování podkladů bylo ukončeno. Rozsudek NSS ze dne 14. 11. 2003, čj. 7 A 112/2002-36.*
- 2). *Závažného porušení procesních práv účastníka řízení se dopustí SO, jehož prvním úkonem vůči účastníku je až doručení rozhodnutí, neboť účastník řízení je tím vyloučen z možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí. Rozsudek NSS ze dne 12.6.2003, čj. 7A 130/2002-37.*

Praktická část: koncipování vyjádření k výzvě SO stran shromáždění podkladů pro rozhodnutí, resp. návrhu na další doplnění dokazování

3.3.3. Hodnocení podkladů

Hodnocení podkladů se řídí těmito zásadami:

a) pokud zákon nestanoví, že některý podklad je pro SO závazný, hodnotí SO podklady, zejména důkazy, podle své úvahy
dle zásady volného hodnocení důkazů.

b) přitom pečlivě přihlíží ke všemu, co

vyšlo v řízení najevo.

-) složitý proces - odraz v písemném vyhotovení rozhodnutí

Příklad na jednotlivé fáze: ČZPI vs. obchodní řetězec na základě informace od nespokojeného zákazníka

3.4. Ukončení řízení (Rozhodnutí)

= **cíl správního řízení** (§ 9 NSŘ)

= završení výše uvedených fází

• 2 typy ukončení řízení (rozhodnutí)

a) Procesní rozhodnutí

b) Meritorní rozhodnutí - zakládá, mění nebo ruší práva anebo povinnosti jmenovitě určené osoby nebo v určité věci prohlašuje, že taková osoba práva nebo povinnosti má anebo nemá

3.4.1. Náležitosti rozhodnutí

Rozhodnutí musí obsahovat 3 základní náležitosti:

- a) **výrokovou část** (jíž se zakládají, mění nebo ruší práva anebo povinnosti jmenovitě určené osoby nebo v určité věci prohlašuje, že taková osoba práva nebo povinnosti má anebo nemá),
- b) **odůvodnění**
- c) **poučení** účastníků (o případné obraně proti vydanému rozhodnutí).

Ad a) Výroková část musí obsahovat:

- řešení otázky, která je předmětem řízení
- právní ustanovení, podle nichž bylo rozhodováno,
- označení „hlavních“ účastníků podle 27 odst. 1 SŘ.
- uvedení lhůty ke splnění ukládané povinnosti, popřípadě též jiné údaje potřebné k jejímu řádnému splnění,
- výrok o vyloučení odkladného účinku odvolání (85 odst. 2 SŘ),
- jeden nebo více výroků; výrok může obsahovat vedlejší ustanovení.

Ad b) Odůvodnění musí obsahovat:

- a) důvody výroku (výroků) rozhodnutí,
 - b) podklady pro jeho vydání,
 - c) úvahy, kterými se SO řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů,
 - d) a informace o tom, jak se SO vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí, viz výše.
- X odůvodnění rozhodnutí není třeba, jestliže SO 1. stupně všem účastníkům v plném rozsahu

Ad c) Poučení musí obsahovat:

- a) zda je možné proti rozhodnutí podat odvolání,
- b) v jaké lhůtě je možno tak učinit,
- c) od kterého dne se tato lhůta počítá,
- d) který správní orgán o odvolání rozhoduje,
- e) a u kterého správního orgánu se odvolání podává.

3.4.2. Náležitosti písemného vyhotovení rozhodnutí

- a) označení "rozhodnutí" nebo jiné označení stanovené zákonem.
- b) označení správního orgánu, který rozhodnutí vydal,
- c) číslo jednací
- d) datum vyhotovení,
- e) otisk úředního razítka,
- f) jméno, příjmení, funkce nebo služební číslo oprávněné osoby
- g) podpis oprávněné úřední osoby (popř. "v. r." a doložka "Za správnost vyhotovení:" s uvedením jména, příjmení a podpisu úřední osoby).

3.4.3. Lhůty pro vydání rozhodnutí

- Projev zásady rychlosti (bez zbytečných průtahů a rozhodnutí věci v reálném čase)
 - 2. základní „lhůty“, do nichž je třeba vydat rozhodnutí.
 - a) **1. obecný, imperativ** = SO povinen vydat rozhodnutí bez zbytečného odkladu.
 - b) **2. imperativ stanoví**, že pokud nelze rozhodnutí vydat bezodkladně, musí SO vydat rozhodnutí nejpozději do 30 dnů od zahájení řízení
- + k nimž se připočítává doba:
- až 30 dnů, jestliže je zapotřebí nařídít ústní jednání nebo místní šetření, je-li třeba někoho předvolat, někoho nechat předvést nebo doručovat veřejnou vyhláškou osobám, jímž se prokazatelně nedaří doručovat, nebo jde-li o zvláště složitý případ,
 - nutná k provedení dožádání, ke zpracování znaleckého posudku nebo k doručení písemnosti do ciziny.

X Pokud takto SO nepostupuje, žádná bezprostřední sankce mu nehrozí.

X Význam ve vztahu k institutu opatření proti nečinnosti SO (80 odst. 3 SŘ), neboť po uplynutí lhůty k vydání rozhodnutí může účastník podat žádost o uplatnění opatření proti nečinnosti.

X Význam rovněž pro případnou žalobu proti nečinnosti SO, neboť tu je možno podat pouze do 1 roku ode dne, kdy marně uplynula lhůta pro vydání R.

3.4.5. Oznamování rozhodnutí

- Rozhodnutí se účastníkům oznamuje :

a) doručením stejnopisu písemného vyhotovení do vlastních rukou(+ DS), nebo

b) ústním vyhlášením.

x některá usnesení (např. o tom, že se nebude konat veřejné jednání) se „oznamují“ pouze poznamenáním do spisu.

3.4.6. Právní moc a vykonatelnost rozhodnutí

Právní moc

- nabytím právní moci se rozhodnutí stává závazným pro účastníky a pro všechny SO
- **v právní moci** = rozhodnutí, které bylo oznámeno a proti kterému nelze podat odvolání.
- Doložku právní moci vyznačí na písemné vyhotovení rozhodnutí (na první stranu do levého horního rohu) SO, který rozhodl v posledním stupni.
- Na požádání účastníka opatří SO prvního stupně doložkou právní moci nebo vykonatelnosti stejnopis rozhodnutí, který byl účastníkovi doručen.

Vykonatelnost:

- vykonatelností rozhodnutí se rozhodnutí stává exekvovatelným
- rozhodnutí **je vykonatelné**:
 - a) nabytím právní moci
 - b) nebo pozdějším dnem, který je v jeho výrokové části uveden.
 - c) rozhodnutí ukládající **povinnost k plnění** je vykonatelné, je-li v právní moci a jestliže uplynula lhůta ke splnění povinnosti.

Příklady:

3.5. Další fáze (instituty) správního řízení

3.5.1. Přerušování řízení

- Po zahájení řízení mohou nastat situace, které brání v pokračování řízení -) Přerušování
- Řízení lze přerušit jen na dobu nezbytně nutnou.
 - po dobu přerušování řízení lhůty týkající se provádění úkonů v řízení neběží
 - jakmile odpadne překážka, pro niž bylo řízení přerušeno, resp. uplyne lhůta stanovená SO, pokračuje SO v řízení.

SO může (nemusí) řízení přerušit:

- a) současně s výzvou k odstranění nedostatků žádosti o zahájení řízení (viz odstraňování vad podání),
 - b) současně s výzvou k zaplacení správního poplatku, který je spojen s určitým úkonem v řízení, a s určením lhůty k jeho zaplacení; v řízení pokračuje, jakmile mu byl předložen doklad o zaplacení správního poplatku,
 - c) v případě řízení o předběžné otázce,
 - d) do doby ustanovení opatrovníka procesně nezpůsobilému účastníkovi,
 - e) z dalších důvodů stanovených zákonem.
- + v řízení z **moci úřední** může SO z důležitých důvodů přerušit řízení na požádání účastníka tehdy, není-li to v rozporu s veřejným zájmem a pokud s tím všichni účastníci v § 27 odst. 1 písm. b) souhlasí.
- X v řízení o **žádosti** musí přerušit (obligatorně) SO řízení na požádání žadatele. Je-li žadatelů více, pouze když tehdy, pokud souhlasí všichni .

3.5.2. Zajišťovací prostředky

V některých případech je třeba zajistit účel řízení, resp. jeho průběh

-) **Zajišťovací prostředky:**

- a) předvolání osoby,
- b) předvedení osoby,
- c) předběžné opatření,
- d) pořádková pokuta,
- e) vykázání z místa konání úkonu,
- f) záruku za splnění povinnosti.

a) Předvolání

- SO předvolá osobu (účastníka, svědka), jejíž osobní účast je k provedení úkonu nutná.
- písemně do vlastních rukou
- s dostatečným (zpravidla min. 5-ti denním) předstihem.
- V předvolání musí být uvedeno, kdo, kdy, kam, v jaké věci a z jakého důvodu se má dostavit a jaké jsou právní následky v případě, že se nedostaví –) pořádková pokuta a předvedení.
- Předvolaný je povinen se dostavit; nemůže-li tak ze závažných důvodů učinit, je povinen se omluvit.

b) Předvedení osoby

- V případě, že se předvolaná osoba:
 - a) bez náležité omluvy nebo
 - b) bez dostatečných důvodů

na předvolání nedostaví, může SO vydat usnesení, na jehož základě bude předvedena.

- Písemné vyhotovení usnesení se doručuje orgánům, které mají předvedení provést (Policie ČR, či jiný ozbrojený sbor)

c) Předběžné opatření

- Vydává se základě žádosti účastníka řízení, jakož i z moci úřední, a to ve 2 situacích:
 - a) *je-li třeba zatímně upravit poměry účastníků,*
 - b) *nebo je-li obava, že by bylo ohroženo provedení exekuce* (např. že by měl být zničen předmět exekuce).
- Předběžným opatřením lze účastníkovi nebo jiné osobě přikázat, aby:
 - a) něco vykonal,
 - b) něčeho se zdržel,
 - c) něco strpěl.+ zajistit věc, která může sloužit jako důkazní prostředek, resp. předmět exekuce.
- O žádosti účastníka o PO musí být rozhodnuto do 10 dnů.
- Odvolání proti rozhodnutí o nařízení předběžného opatření nemá odkladný účinek.
- SO předběžné opatření zruší bezodkladně poté, co pomine důvod jeho vydání.

d) Pořádková pokuta

Může SO uložit tomu, kdo v řízení závažně ztěžuje jeho postup tím, že:

- a) se bez omluvy nedostaví na předvolání,
- b) navzdory napomenutí ruší pořádek,
- c) neuposlechne pokynu úřední osoby,
- d) učiní hrubě urážlivé podání.

Řízení o pokutě = samostatné správním řízením

- účastníkem řízení pouze osoba, které má být uložena.
- prvním úkonem je vydání rozhodnutí, nikoliv tedy zahájení řízení
- až do výše 50 000 Kč, a to i opakovaně (*non bis in idem*)
- NE v hrubém nepoměru k závažnosti následku a k významu předmětu řízení.
+ navíc SO musí vážit, zda je její uložení vhodné s ohledem na účel řízení
- odvolání má vždy odkladný účinek.
- uloženou pokutu může SO, který ji uložil, prominout nebo snížit. Přihlédne zejména k tomu, jak osoba plní svoje procesní povinnosti v dalším průběhu řízení.
- vybírá ji ten SO, který ji uložil. Příjmem rozpočtu SO, který pokutu uložil.

e) Vykázání z místa konání úkonu

- *Toho, kdo nepřístojným chováním ruší pořádek při ústním jednání nebo ohledání na místě, popřípadě při jiném úkonu, může SO po předchozím upozornění vykázat z místa, kde se úkon koná.*
- Usnesení se vyhlašuje ústně.
- SO poučí vykazovanou osobu o následcích neuposlechnutí.
- Vynucují tytéž orgány, které provádějí předvedení.
- Jestliže úkon není činěn v místnostech SO, nelze vykázat osobu, která má vlastnické či užívací právo k prostoru, kde se úkon koná.

f) Záruka za splnění povinnosti

- SO může uložit povinnost složit peněžitou nebo nepeněžitou záruku za splnění povinnosti, která může být v řízení uložena.
- jak v řízení z moci úřední, tak i v řízení o žádosti.
- odvolání nemá odkladný účinek.
- oznamuje se jen účastníku, jehož se týká.
- v případě splnění se vrací.

3.6. Shrnutí

Správní řízení se skládá ze 4 základních fází:

1. Postup před zahájením řízení
2. Zahájení řízení
3. Shromažďování podkladů pro rozhodnutí a jejich hodnocení
4. Ukončení řízení (vydání rozhodnutí)

+ další „fáze“ instituty (přerušování řízení, apod.).

-) konec řízení v I. stupni

Podrobněji viz str. 60 – str. 98 povinné literatury

Praktická část: a) Koncipování podání

- žádost o zahájení řízení
- návrh na doplnění dokazování
- žádost o prominutí lhůty
- žádost o nahlížení do spisu
- atd.

b) Koncipování rozhodnutí

Meritorní rozhodnutí:

- rozhodnutí o uložení pokuty,
- rozhodnutí o vyhovění žádosti,
- rozhodnutí o doplatku za studium,
- atp.

- b)
- rozhodnutí o přerušení řízení
 - rozhodnutí o zastavení řízení,
 - atp.

Děkuji za pozornost